

Droogte teistert bieten

Larve lieveheersbeestje

Wordt 2020 het derde droge jaar op rij? Op veel percelen hebben de bieten een flinke tik gehad. Ook de perzikluis zorgt dit jaar al vroeg voor problemen.

De afgelopen herfst en winter is het watertekort van de twee voorgaande droge seizoenen flink aangevuld. In het voorjaar snakten we naar droge dagen, zodat het voorjaarswerk kon beginnen. Rond 20 maart werd voorzichtig een begin gemaakt met de uitzaai. Twee weken later was de helft van het areaal gezaaid. Rond 20 april was 94% van het geplande areaal bieten ingezaaid. Op de zware grond in Zuidwest-Nederland moest toen nog 15 tot 25% ingezaaid worden.

Moeizame start

Het zaaibed was niet fijn te krijgen en lag er als een grindbak bij. Telers hebben alles uit de kast gehaald om te kunnen zaaien en het gewas een goede start te geven. Vóór het zaaiklaar maken: beregenen om zaaibed te creëren. Na het zaaien: rollen om het zaad in contact met de vochtige ondergrond te brengen. Na de zaai: beregenen om de opkomst te bevorderen.

Alle inspanningen hebben niet overal tot de gewenste resultaten geleid. Op sommige percelen en perceels-

delen is het plantaantal (te) laag door droogliggend zaad. Op andere percelen hebben zaden net voldoende vocht gehad om te kiemen dankzij een enkele regenbui en/of beregening. Het zaad is daar open gebarsten, maar door het sterk drogende weer heeft het kiempje niet de vochtige ondergrond weten te bereiken en is gesneuveld.

Stuifschade

Op zanderige percelen heeft het droge, winderige weer geleid tot stuifschade. De gerst, bedoeld als stuifdek, was op veel plaatsen mede door het schrale weer te weinig ontwikkeld om het zand op zijn plek te houden. Dit heeft tot 300 hectare overzaai geleid. Daarnaast zijn er percelen waar de plantaantallen door stuifschade zijn afgenomen, maar die niet hoefden te worden overgezaaid. In een sterk drogend voorjaar, zoals dit jaar, wordt eens te meer duidelijk dat je zuinig moet zijn op het vocht in de bodem. Ook op lichte grond had het zaad door te diep losmaken te weinig vocht om te kiemen. Maar er zijn echter ook veel percelen met goede plantaantallen. We zien dat met de toename van de temperatuur de groei er in de gezonde gewassen goed in zit.

Opslag en vergelingsziekte

De afwezigheid van vorst afgelopen winter, is terug te zien in de aardappelopslag. Er is geen aardappel kapot gevoren. De opslag moest chemisch of mechanisch worden bestreden. Mechanisch betekende meerdere keren schoffelen. Chemisch is alleen glyfosaat effectief. Een nieuwe ontwikkeling is de toepassing van glyfosaat met behulp van een kapspuit tussen de rijen. De rij wordt met een opgebouwde rijenspuit gelijktijdig behandeld met een combinatie van metamitron, ethofumesaat en olie.

Ongekend vroeg zijn we dit voorjaar geconfronteerd met groene perzikluis, de overbrenger van vergelingsziekte. Voor grote delen van Zuidwest-Nederland ging de eerste waarschuwing uit op 23 april.

Plant aantallen/ha in % van het areaal

Teeltgebied	Hectare	Zeer slecht <30.000	Slecht 30.000 - 50.000	Matig 50.000 - 75.000	Goed >75.000
Zeeuws Vlaanderen	5.061	13	32	38	17
Zeeuwse Eilanden	6.682	15	20	39	26
West-Brabant	5.422	5	20	39	36
Holland	9.831	3	16	40	41
Flevoland	7.909	1	12	34	53
Noordoostpolder	3.891	0	5	20	75
Noordelijke Klei	9.525	5	19	56	20
Noordelijke Zand	9.480	1	7	21	71
Noordelijke Dal/ Veen	11.773	2	9	20	69
Gelderland	2.398	10	30	25	35
Oost-Brabant	2.787	5	12	14	69
Limburg	8.464	3	15	24	58
Totaal	83.223	5	15	32	48

Verantwoordelijk hiervoor is de warme winter gevolgd door relatief warm voorjaarsweer. Gemiddeld is de waarschuwing een maand vroeger uitgegaan dan in 2019. Inmiddels neemt ook de aanwezigheid van natuurlijke vijanden toe. Het is dan ook zaak bij de bestrijding van de virusoverdragende luizen middelen in te zetten die onze kleine vrienden zoveel mogelijk sparen!

Campagneplanning

Eind april, begin mei heeft u uw leveringswensen voor campagne 2020 kenbaar kunnen maken en de ligplaats van de bieten kunnen aangeven. Met behulp van de aan-geleverde gegevens wordt een afnameplanning gemaakt. Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de leveringswensen. Begin juli zal Suiker Unie de indicatieve afnameplanning bekend maken en als pdf document op het leden-portaal plaatsen.

Advies-app

Vanaf de sluiting van het gewas kan het microklimaat gunstig zijn voor de ontwikkeling van bladschimmels. In samenwerking met het IRS biedt Suiker Unie in de onlangs gelanceerde BAS-app de mogelijkheid via de smartphone de infectiewaarden voor stemphylium en cercospora te volgen. Dit voorjaar hebben zo'n 300 telers sensoren gekocht. Samen met de 150 die zijn gebruikt voor de ontwikkeling van de module, beschikken we nu over zo'n 450 sensoren die in het gewas de temperatuur en luchtvochtigheid meten. De gegevens worden draadloos naar een server gestuurd, waar de infectiewaarde voor de schimmels wordt berekend. Dit zorgt voor een landelijk dekkend netwerk. Het signaleringsysteem zal een belangrijke bijdrage leveren aan het beheersen van de aantasting door bladschimmels. Tot slot. Houd bij de bladschimmelbestrijding wat later in het seizoen rekening met de geplande afname-datum van de bieten, zodat de veiligheidstermijn van de gebruikte middelen tussen toepassen en oogsten gerespecteerd kunnen worden. Ondank de moeilijke start van het seizoen hopen we op een gunstige zomer, zodat het gewas goed kan groeien. Met een goede suikeropbrengst als resultaat.

Afgedekt bewaren

De bietencampagne zal duren van ruwweg half september tot half januari. Bieten die vanaf december

Combinatie van bestrijding tussen en in de rijen

worden geleverd, worden op voorraad geroid. Dit houdt in, dat ze bewaard moeten worden. Om kwaliteitsverlies te beperken is het zinvol ze droog te bewaren. Deze bieten hebben veel minder last van schimmelaantastingen. Om de droge bewaring te stimuleren biedt Suiker Unie van 1 juni tot 1 september TopTex® tegen voordelige condities aan. Het voordeel voor individuele telers is een betere interne kwaliteit en minder tarra. Droge grond is lichter dan vochtige. Minder tarra betekent lagere transportkosten voor het collectief.

Jan Albert te Velde

